

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.II.98/2021/10. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2022. február 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2021. október 14. napján kihirdetett 17.B.181/2021/8. számú ítéletét *helybenhagyja.*

A szabadságvesztésbe beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárás során 6.000 (hatezer) Ft bűnügyi költség merült fel, amelyet a vádlott visel.

Indokolás

[1] A *Tatabányai Törvényszék* a 2021. október 14. napján megtartott előkészítő ülésen kihirdetett *17.B.181/2021/8. számú ítéletében* megállapította Terhelt1 vádlott bűnösségét emberölés bűntettében [Btk. 160.§ (1) bekezdés] és ittas járművezetés vétségében [Btk. 236.§ (1) bekezdés], melyért halmazati büntetésül 12 év börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre, 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a terhelt legkorábban a szabadságvesztés büntetés $\frac{2}{3}$ részének kitöltését követő napon bocsájtható feltételes szabadságra. A vádlottal szemben a Tatabányai Járásbíróság 9.Bpk.208/2019/3. számú végzésével kiszabott 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztés végrehajtását elrendelte. Döntött az előzetes fogvatartás beszámításáról, a bűnjelek jogi sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen a vádlott és védője a büntetés enyhítése végett jelentettek be fellebbezést.

[3] A *Győri Fellebbviteli Főügyészség* a *BF.235/2021/2-I. számú átiratában* a védelmi jogorvoslati kérelmet alaptalannak ítélte.

[4] Rámutatott, hogy a felülbírálat terjedelme korlátozott. A törvényszék a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatának elfogadását követően, előkészítő ülésen hozta meg ítéletét, határozatának hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértés nem merült fel. A vádirati tényállásnak megfelelően rögzített ítéleti tényállás megalapozott, ennek alapján törvényesen került sor a vádlott bűnösségének a megállapítására, a helyes minősítésű bűncselekményben.

[5] A jogi indokolás kiegészítését indítványozta azzal, hogy az elsőfokú bíróság az elkövetéskori Btk-t alkalmazta, mivel a 2020. november 5. napjától hatályos Btk. 38.§ (4) bekezdés e/ pontjának eb/ alpontjában írt rendelkezés – mely szerint nem bocsátható feltételes szabadságra, akit tettesként ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre emberölés alapesete miatt – folytán az elbíráláskor hatályos kódex hátrányosabb rendelkezéseket tartalmaz a vádlottra nézve.

[6] Kiigazítani indítványozta a bünteteskiszabási körülményeket, mivel nem értékelhető enyhítő körülményként a vádlott beszámítási képességét nem érintő személyiségzavara, ellenben súlyosító körülmény az ittas járművezetés elszaporodottsága.

[7] Tekintve, hogy a súlyosító körülmények nagyobb számban és nagyobb nyomatékkal vannak jelen, megállapítható, hogy a vádlottal szemben kiszabott büntetések és mellékbüntetés arányosak, ezért enyhítésük nem indokolt.

[8] Mindezek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be. 598.§ (2) bekezdése alapján, tanácsulésen eljárva, a Tatabányai Törvényszék 17.B.181/2021/8. számú ítéletét a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján hagyja helyben azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92.§ (1) bekezdése alapján számítsa be a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú határozathozatalig előzetes fogvatartásban töltött időt.

[9] A vádlott *védője* az enyhítésre irányuló *fellebbezése indokolásában* kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a Terhelt1 javára szóba jöhető enyhítő körülményeket feltárta, de azokat nem a nyomatékuknak megfelelően értékelte, ezért a büntetés mérséklése lenne indokolt.

[10] A másodfokú bíróság *nyilvános ülésén* tartott perbeszédében a védő az enyhítés iránt előterjesztett jogorvoslati kérelmét fenntartotta annak írásban kifejtett indokaival együtt.

[11] Rámutatott, hogy védencét lelkiileg teljesen megtörte a testvére életének kioltása miatti büntudat, cselekményének következményeit egész életében viselnie kell, ami önmagában is nagyon súlyos büntetés. Személyiségzavara ennek az indulati bűncselekmények elkövetését nagyban elősegítette, ezért figyelembe kell venni a büntetés kiszabása során.

[12] Kérte az ítéltáblát, hogy csökkentse a szabadságvesztés büntetés mértékét.

[13] Az *ügyész* az átiratában foglaltakat fenntartotta és az ítélet helybenhagyását indítványozta az átiratban felsorolt, a jogi indokolást érintő kiegészítésekkel.

[14] Kifejtette, hogy Terhelt1 terhelt előélete rendkívül kedvezőtlen; a jelenlegivel hasonló, garázda jellegű és ittas állapotban elkövetett bűncselekmények miatt volt vele szemben több büntető eljárás. Felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt valósította meg az élet elleni bűncselekményt és mellette ittas járművezetést is elkövetett. E körülményekre figyelemmel méltányos a vele szemben – az ügyési indítvánnyal egyező - alkalmazott 12 év szabadságvesztés, annak további mérséklése nem indokolt.

[15] A védelmi fellebbezések az alábbiak szerint nem alaposak.

[16] A Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése szerint a másodfokú bíróság, amennyiben a törvény kivételt nem tesz, a fellebbezéssel érintett ítéletet teljeskörűen, az azt megelőző eljárással együtt bírálja felül. A felülbírálat során vizsgálja az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását, tekintet nélkül arra, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[17] Abban az esetben azonban, ha a Be. 583.§ (3) bekezdés a/ pontja szerint a fellebbezés kizárólag a kiszabott büntetés vagy az alkalmazott intézkedés neme és mértéke vagy tartama ellen irányul, a másodfokú bíróság a Be. 590.§ (3) bekezdése alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül, és a Be. 591.§ (2) bekezdés a/ pontjára figyelemmel nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, továbbá a határozatát is az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[18] A törvényszék ítéletével szemben a Be. 583.§ (3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel Terhelt1 vádlott és védője a büntetés tartama kapcsán, enyhítés végett éltek jogorvoslattal.

[19] A vádlott kérte a nyilvános ülés tartását.

[20] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének felülvizsgálatát a Be. 590.§ (3) bekezdésében meghatározott keretek között, korlátozottan végezte el.

[21] A felülbírálat során megvizsgálta az elsőfokú bíróság eljárását, valamint a törvényszék bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését. Azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi előírásoknak megfelelően folytatta le a büntetőeljárást, és nem vétett olyan eljárási szabálysértést vagy mulasztást, amely az érdemi felülbírálat akadályát jelentette volna.

[22] Az elsőfokú bíróság a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség 2021. augusztus 23. napján érkezett NF.215/2020/152. számú vádirata alapján az előkészítő ülést 2021. október 14. napjára kitűzte. Ezen a vádlott a jogkövetkezményekre történt teljes körű figyelmeztetést követően tett bűnösséget beismerő nyilatkozatát a Be. 504.§ (3) bekezdése alapján végzésével elfogadta.

[23] A törvényszék az ügydöntő határozatában – a Be. 565.§ (1) bekezdésére figyelemmel – a terhelt bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapította. Mindezek alapján Terhelt1 vádlottat a vádirattal egyezően bűnösnek mondta ki a Btk. 160.§ (1) bekezdésébe ütköző, aszerint minősülő és büntetendő emberölés büntetében és a Btk. 236.§ (1) bekezdésében meghatározott ittas járművezetés vétségében, melyért őt – halmazati büntetésül - 12 évi börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre ítélte.

[24] A másodfokú bíróság megítélése szerint a törvényszék által megállapított és a Be. 591.§ (2) bekezdés a/ pontja alapján a másodfokú eljárásban is irányadó tényállás mellett okszerűen került sor Terhelt1 vádlott bűnösségének megállapítására is, az adott tényállás mellett a vádlott felmentésére, vagy vele szemben az eljárás megszüntetésére nincs törvényes lehetőség.

[25] A vádlott terhére megállapított bűncselekmények minősítése megfelel az anyagi jog szabályainak. A közlekedési bűncselekmény megnevezése helyesen járművezetés ittas állapotban vétsége a Kúria 61. számú Büntető Kollégiumi véleménye 1. pontjában írtak szerint, mivel a bűncselekményt a 2012. évi C. törvény Különös Része szerinti alcímével kell megnevezni.

[26] A jogi indokolás kiegészítendő, mert a beismerő vallomás elfogadása alapján hozott ítélet esetében is kell vizsgálni, illetve indokolni a vádiratival egyező minősítés helyességét.

[27] A jelen ügyben megállapított emberölés esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik.

[28] Az emberölésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a 3/2013. Büntető Jogegységi határozatban felsorolt tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni.

[29] Az *alanyi tényezők* körében az elkövető szándékára – a közepes fokú ittasságán túlmenően - nyilvánvalóan kihatottak személyi tulajdonságai; a személyiségzavara, ami az érzelmi-hangulati labilitásban, alkalmazkodási zavarokban, egyenetlen életvezetésben, szeszital és kábítószer abúzusokban, ismételt normasértésben mutatkozik meg.

[30] Ittasságánál fogva előzőleg gépkocsijával egy fának ütközött, majd gyalog hazatérve, indulatos állapotban az ajtót rugdosta, mivel azt kinyitni nem tudta.

[31] A lakásba bejutva azonnal dulakodni kezdett a bátyjával és azt kiabálta, hogy „gyere köcsög, most szétbaszlak”.

[32] A *tárgyi tényezők* körében értékelendő, hogy a vádlott egy 33 cm pengehosszúságú bajonett-késsel, közepes erővel mellkason döfte a sértettet és a bal tüdőlebenyt 5-6 cm hosszan átszúrta, mintegy 14-16 cm hosszú szúrcsatornát hagyva. A sértett a szúrást követően bekopogott az alsó szomszédhoz segítséget kérni, de amíg mentőt hívtak neki, a vádlott utánament és vissza akarta kísérni a saját lakásukba.

[33] A bántalmazás módja, eszköze, intenzitása, a támadott testtájék tehát egyenes szándékra utal.

[34] A büntetés kiszabása körében értékelhető tényezőket az elsőfokú bíróság számba vette. Helyesen állapította meg a Kúria 56. számú Büntető Kollégiumi vélemény alapján, hogy a beszámítási képességet nem befolyásoló személyiségzavar nem enyhítő körülmény.

[35] Ugyanezen elvi iránymutatás 11. pontja szerint nem vehető figyelembe súlyosító szempontként az ittas járművezetések gyakori volta, mivel erre vonatkozó területi összehasonlító adatok nem álltak az elsőfokú bíróság rendelkezésére.

[36] A vádlott terhére kell értékelni viszont, hogy járművezetői engedély nélkül vezetett és közlekedése során anyagi kárral járó balesetet is okozott.

[37] A törvényszék messzemenően figyelembe vette a szabadságvesztés mértékének meghatározásánál, hogy Terhelt1 vádlott a bűnösségét elismerte és nem kérte a bizonyítás felvételét.

[38] A Btk. 81.§ (2) és (3) bekezdéseiben rögzített halmazati szabályok és a Btk. 80.§ (2) bekezdése alapján a büntetési tétel felső határa 22 év, melynek középmértéke 11 év.

[39] Egyet kell tehát érteni az ügyészi állásponttal, miszerint a súlyosító körülmények nagy száma és nyomatéka mellett - a halmazatban elkövetett másik bűncselekményre és a kedvezőtlen bűnügyi előéletre tekintettel - méltányos az elsőfokú bíróság által kiszabott, a középmértéket alig meghaladó büntetés, melynek enyhítésére nincsen törvényes indok.

[40] Az ügyész helyesen mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett az időbeli hatály kérdését, hiszen a 2020. május 9. napján történt elkövetés óta (2020. november 5. napjától hatályos) jelentős módosítás történt a Btk. 38.§-a tekintetében, amely a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét szigorította az alábbiak szerint:

[41] A Btk. 38.§ (4) bekezdés e/ pont, eb/ alpontja alapján, akit tettesként ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre emberölés (160.§ (1) bekezdés) miatt és az (5) bekezdés b/ pontja szerint ezt a hozzátartozója sérelmére követte el; nem bocsátható feltételes szabadságra.

[42] Ezért a törvényszék – helyesen - a Btk. 2.§ (1) bekezdés értelmében az *elkövetéskor hatályban volt* anyagi jogi szabályokat alkalmazta.

[43] A közlekedési bűncselekményt ittas állapotban elkövető vádlottat *el kell tiltani* a közúti a Btk. 55.§ (2) bekezdés I. fordulata értelmében járművezetéstől, annak tartama pedig a Btk. 56.§ (1) bekezdés I. fordulatán és a (3) bekezdés I. fordulatán alapszik.

[44] A többszörösen büntetett előéletű terhelt méltatlan a közügyekben való részvételre, ezért a közügyektől eltiltás mellékbüntetés szükséges és arányos, melynek jogszabályi alapja a Btk. 61.§ (1) bekezdése és a 62.§ (1) bekezdése.

[45] Az elsőfokú bíróság ugyan helyesen rendelkezett a vádlott által fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámításáról, mivel ez kötelező, de nem jelölte meg pontosan jogi indokolásban a rendelkezést megalapozó anyagi jogi normát, mely a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése.

[46] Az ítélet egyéb rendelkezései is törvényesek.

[47] Mindezek alapján az ítéltábla a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet - mivel egyéb rendelkezései is törvényesek voltak - helybenhagyta.

[48] A táblabíróság a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése értelmében a kiszabott szabadságvesztés büntetésekbe beszámította a Terhelt1 vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől letartóztatásban töltött időt.

[49] A fellebbezési eljárás során a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség viseléséről történt rendelkezés a Be. 574.§ (1) és (3) bekezdésén, illetve a Be. 613.§ (1) bekezdésén alapszik.

Győr, 2022. február 24.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Dr. Németh Balázs sk.
bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Tatabányai Törvényszék 2021. október 14. napján kelt 17.B.181/2021/8. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2022. február 24.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke